

Pressmeddelande från Nordicom vid Göteborgs universitet 2018-06-07

Flera utmaningar för öppenhet i medier och kommunikation

Öppenhet är ett begrepp som är mer aktuellt än någonsin. Inom akademien talas det om öppen vetenskap, i skolan har öppna läromedel blivit centrala och på sociala medier delar människor med sig av sin sårbarhet genom hashtaggar som hänvisar till öppenhet. Det senaste numret av tidskriften Nordicom Information handlar om öppenhet i medier och kommunikation.

Vad innebär öppenhet egentligen och går det att skapa en tidskrift med en helt öppen produktionsprocess? Det ville redaktionen för Nordicom Information undersöka med vårens nummer av tidskriften. För att vem som helst skulle kunna följa tidskriftens tema publicerades alla idélistor i ett öppet dokument online. Dessutom skapades ett Instagramkonto där frågor om öppenhet diskuterades och hela produktionsprocessen kunde följas.

– När vi ville omsätta öppenhet i praktiken upptäckte vi ett antal utmaningar. Vi förstod till exempel hur utsatt begreppet är och hur lätt det kan exploateras, säger Maarit Jaakkola, tidskriftens redaktör.

Öppenhet nämns ofta som ett värde i sig och blir lätt något som klistras på en produkt, utan att de resurser som arbetet kräver, i form av till exempel transparens, tillgänglighet eller interaktivitet. På liknande sätt som "greenwashing", "gröntvätt", där en aktör försöker skapa en förmånlig bild av sig själv genom att använda ordets positiva associationer, kallas detta för "openwashing", "öppentvätt".

– Eftersom öppenhet är ett begrepp för att skapa tillit handlar det om att vara särskilt noga med ordets innebörd, säger Maarit Jaakkola.

Öppenhet som värde och verktyg

Öppet samhälle, öppen kultur, öppen vetenskap och öppen utbildning har etablerats som slagord i olika samhällssektorer för att manifestera öppen praxis som bygger på digitalisering och digital tillgång (öppna data), användning av öppna licenser och öppen källkod. Öppenhet kräver därför inte bara verktyg för att möjliggöra tillgängliggörande och spridning av material, utan också en kultur med värden och attityder som främjar öppenhet.

I numret går det bland annat att läsa om:

- Open Access-publicering och öppen vetenskap
- Creative Commons och öppna licenser i undervisningssektorn
- Journalistisk användning av öppna myndighetsdata
- Faktagranskningsinitiativ i civilsamhället
- #Spoonie, #psynligt, #fuckcancer – kampanjer relaterade till #öppenhet i sociala medier.

Nordicom Information ges ut två gånger per år på skandinaviska språk och engelska, tryckt och i onlineversion. Beroende på det utvalda temat är ambitionen att få en blandning av deltagande skribenter från de olika nordiska länderna. Nordicom är ett nordiskt kunskapscenter för medie- och kommunikationsområdet, vid Göteborgs universitet.

Tidskriften finns tillgänglig att ladda ner digitalt eller att beställa som tryckt exemplar på [Nordicoms webbplats](#).

Nästa nummer av Nordicom Information kommer ut i december. Det är ett jubileumsnummer och temat kommer att offentliggöras i augusti.

För mer information kontakta:

Nordicom Informations redaktör Maarit Jaakkola, telefon: 076-618 12 20, e-post: maarit.jaakkola@nordicom.gu.se, Instagram: @nordicominformation

Mia Jonsson Lindell

Kommunikatör

Tel: 076-618 66 22

E-post: mia.jonsson.lindell@gu.se

Följ oss på [Twitter](#). Gilla oss på [Facebook](#). Adda oss på Snapchat (Göteborgs universitet). Följ oss på [Instagram](#).

Göteborgs universitet är ett av de stora i Europa med 37 800 studenter och 6 200 anställda. Verksamheten bedrivs av åtta fakulteter, till allra största del i centrala Göteborg. Utbildning och forskning har stor bredd och hög kvalitet – det vittnar sökandetryck och nobelpris om. www.gu.se.